

Jaroslav Heyrovský: Cesta k Nobelově ceně přes padající kapky rtuti

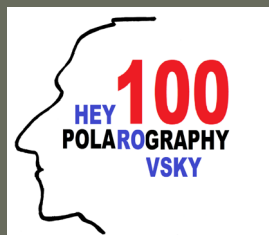
„Pokrok vědy spočívá především na mladých lidech. Ti musí dostat všemožné podněty, aby našli ve vědě svou perspektivu.“

J. Heyrovský

21.3.2022 - žáci 8. tříd ZŠ Hroznová v Brně

*Ing. Květa Stejskalová, CSc., ÚFCH J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.
autorka putovní výstavy o J. Heyrovském s názvem „Příběh kapky“*

NEJZNAMENITĚJŠÍ OBJEVY FYSIKÁLNÍ A TECHNICKÉ POSLEDNÍ DOBY.

(O paprscích Röntgenových a jiných. — Telegrafie bezdrátová. — Telefonie bezdrátová. — Telefotografie. — Barevná fotografie. — Řiditelné balony a dynamická letadla.)

NAPSALI

prof. Dr. JAROSLAV JENIŠTA
a inženýr EMIL ŽÍŽKA.

Vydáno pěti redakce populárního technického časopisu
VYNÁLEZY A POKROKY.

MATICE

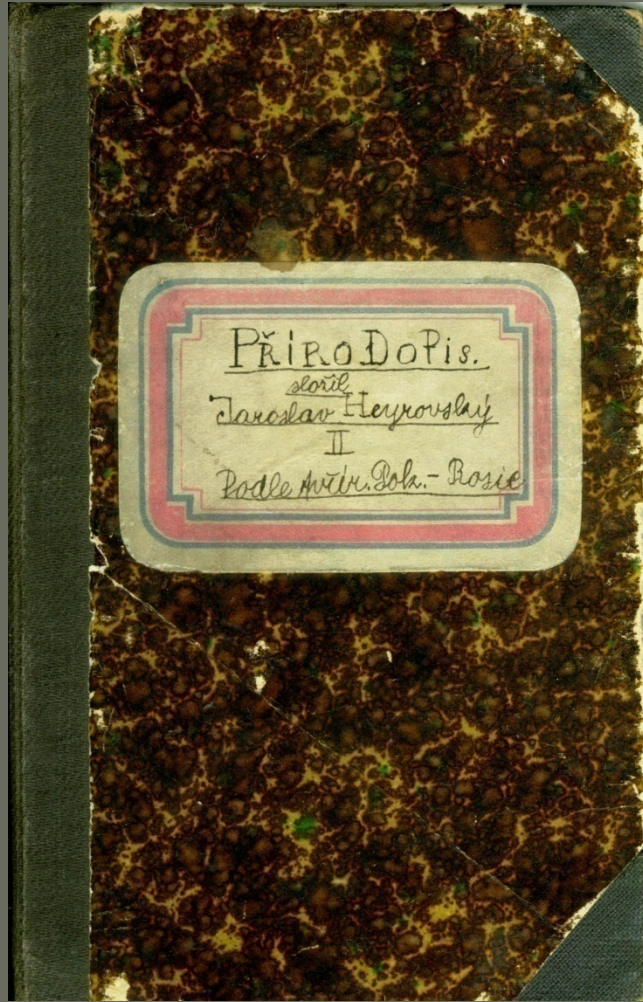
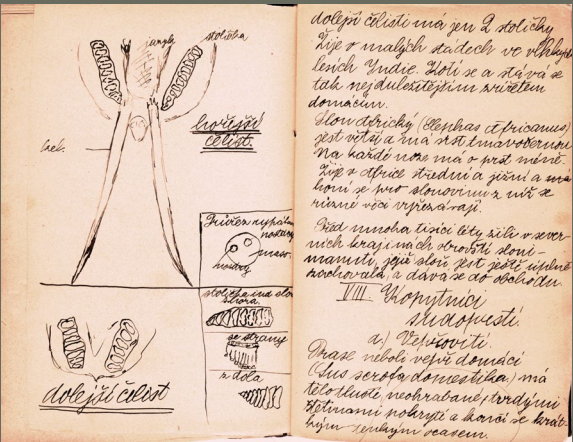
LIDU

Založena r. 1866

V PRAZE
Tiskem a nákladem F. Šimáčka
1908.

František Paur.
B. č. 96.

Asi v letech **1900-1905** - **první** publikace a **první** snímek pořízený z měření s unikátním přístrojem

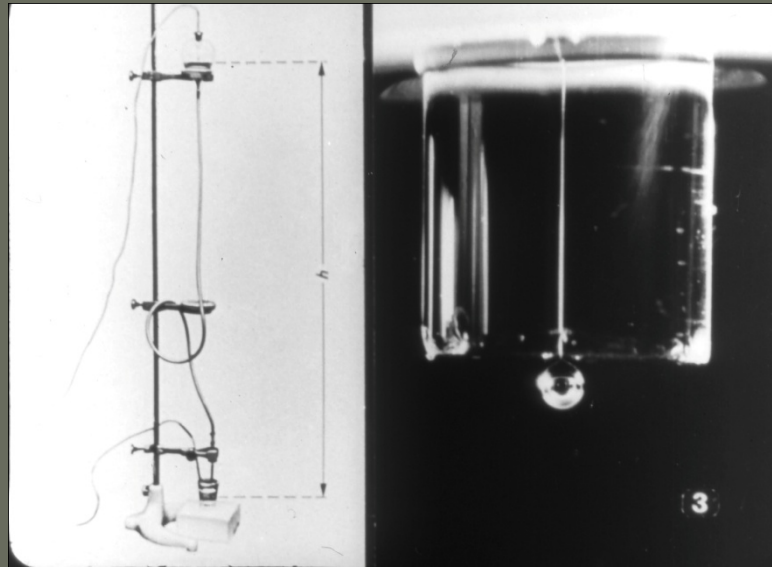

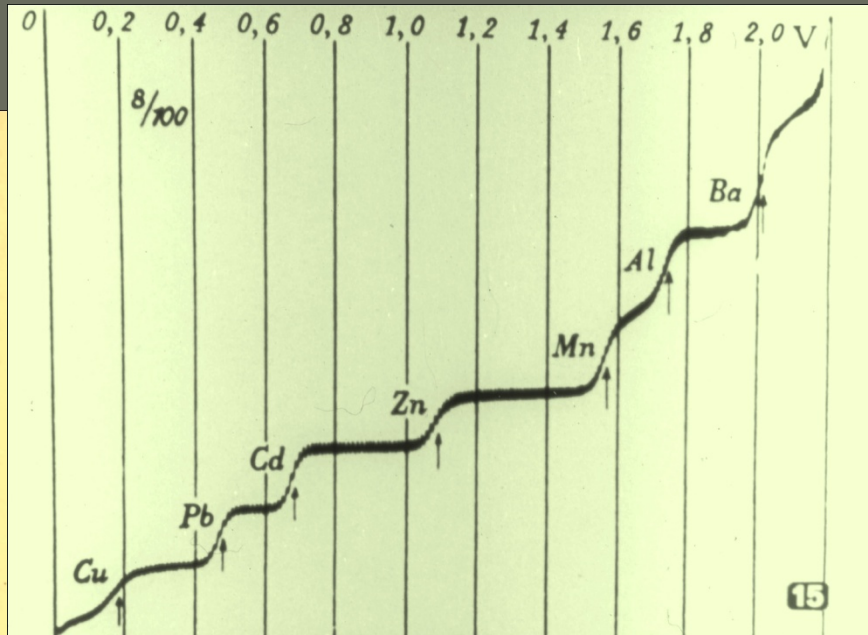
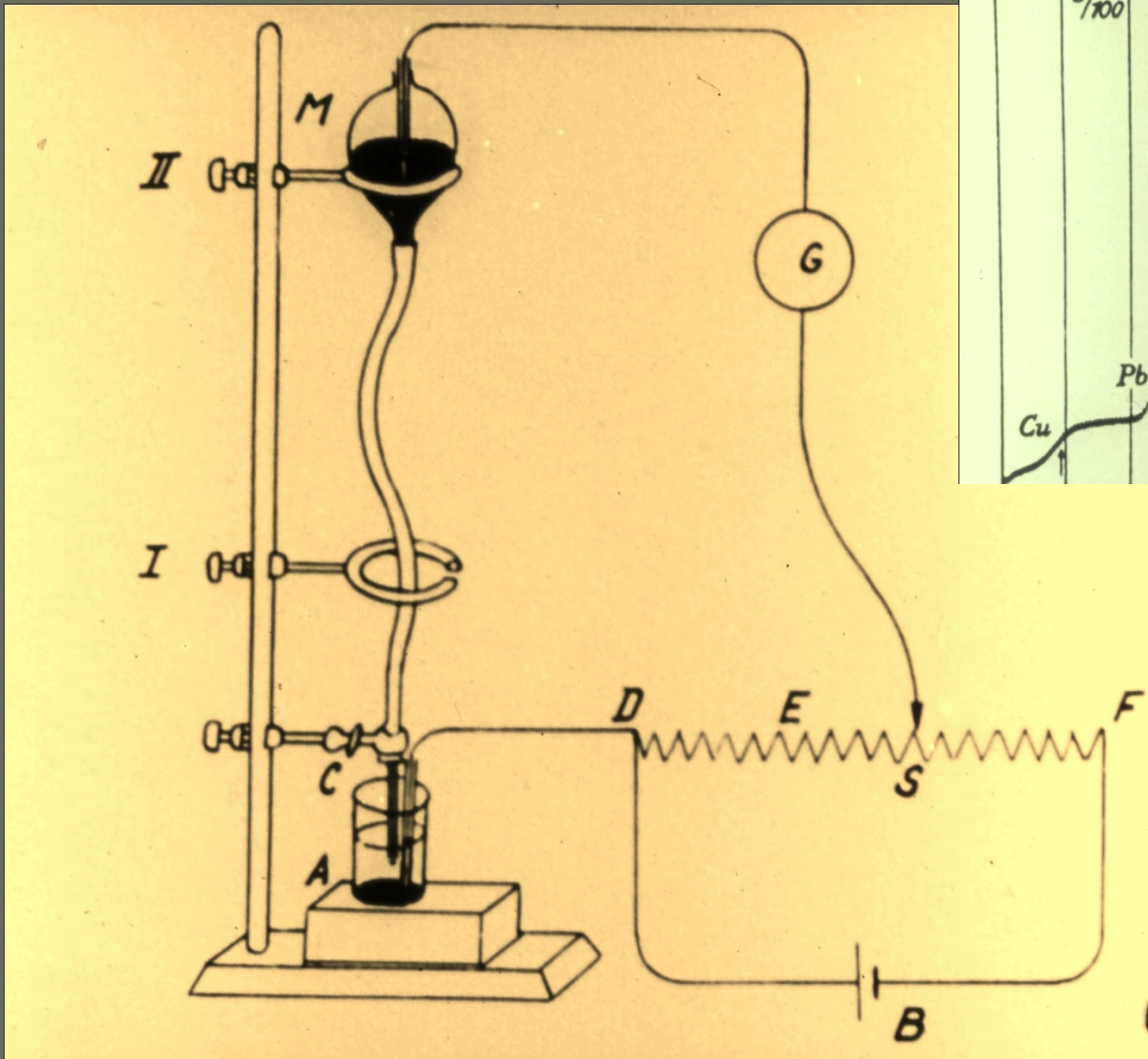
1910 - maturitní oblek
na tablu Akademického
gymnázia v Praze

1913 - bakalářský talár
na Univerzitě College
v Londýně

All must
be made with
the galvanometer!

9. February 1922 afternoon:
T = 22.5°C

0.300	3.06605	102.4
0.300	3.06605	102.7
0.400	3.07150	104.5
0.400	3.07150	105.1
0.500	3.07525	106.6
0.550	3.0814 (!)	108.0
0.550	3.0794 (!)	107.8
0.550	3.0798 !	108.2

at the maximum is something
happening, but we have to look
for this now!

Vytvořily D. Kořánová a K. Stejskalová v rámci stáže č. 9.072 v projektu Otevřená věda AV ČR 2018 v ÚFCH J. Heyrovského.

Kap-kap-kap-kap-kap-kap...

Kap-kap-kap-kap-kap-kap-kap...

Změř PROUD !!!!!

Zaběhl jsem k profesoru Závíškovi na fyziku a půjčil si od něho zrcátkový **GALVANOMETR**. Co se asi bude dít ??????

Nic mi nebránilo namíchat roztoky, nastavit napětí, spustit kapání rtuti a změřit **...PROUD !!!**

Dostával jsem klikaté schodovitě stoupající čáry. Míchal jsem další a další roztoky, měřil, porovnával křivky. Stále dokola. Pak mi to konečně došlo ...

Heuréééka = WOW !

Rozhodl jsem se, že kapky přestanu počítat a vážit, a měření si udělám tak trochu po svém. Jsem přece elektrochemik ! Už žádné vážení, zkusím změřit proud, který v nádobce mezi rtuťovými elektrodami vzniká. Nic jsem o něm nevěděl, tak mě zajímalo, jak to s ním je !

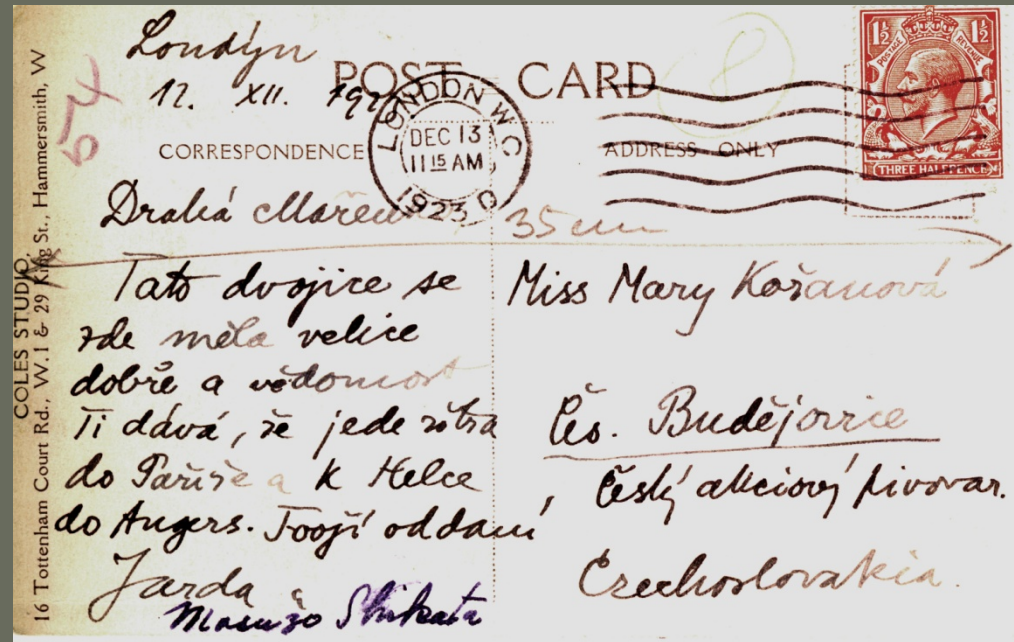
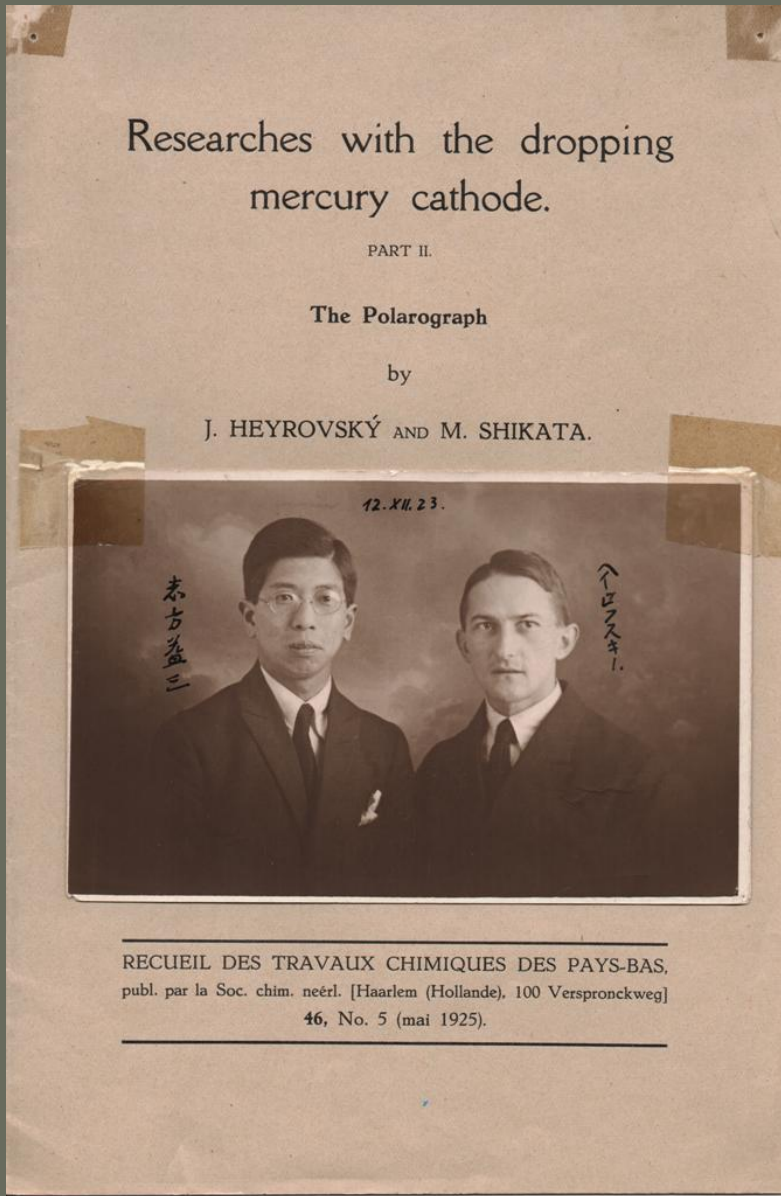
Galvanometr

Galvanometr slouží k měření proudu.

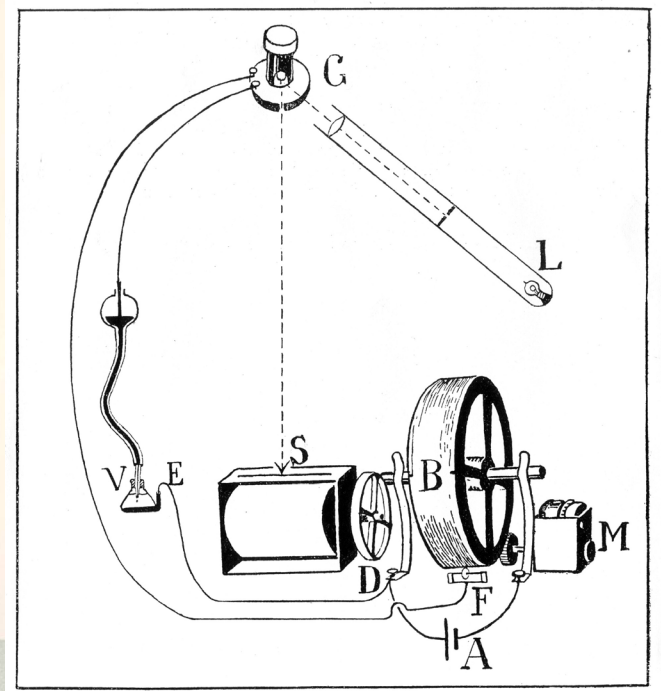
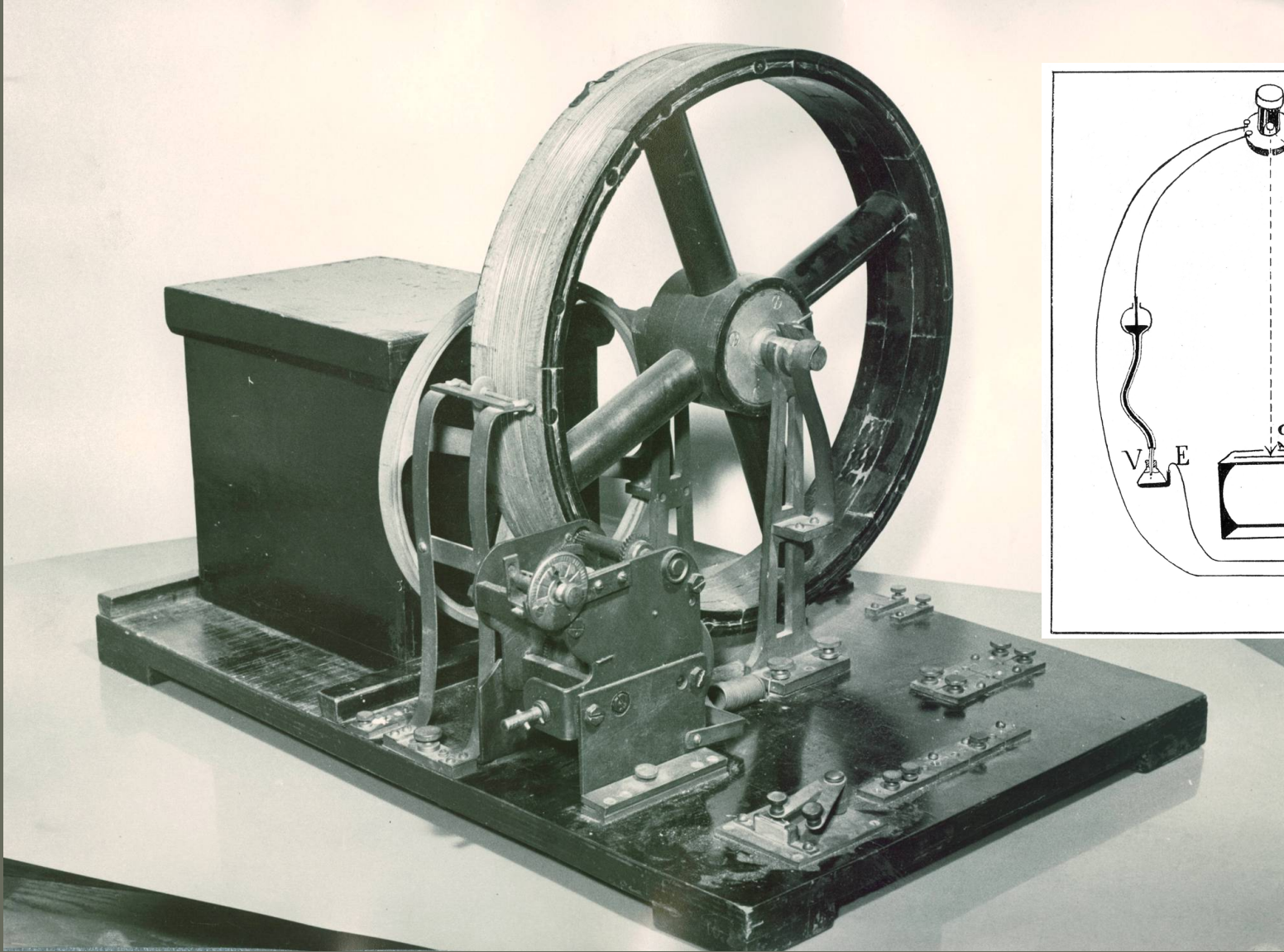
polarografické vlny

.... a objevil jsem POLAROGRAFII

Objev polarografie krok za krokem
aneb vědec se musí umět zdravě naštvat...

1923 - osudové setkání s japonským vědcem Masuzo Shikatou, společná konstrukce přístroje, který Heyrovský nazývá polarografem...
Patálie s patentováním. Paradoxně první polarograf je patentován Američany.

1926 - sňatek s Marií Kořánovou
Jaroslav Heyrovský často dodával, že měl v životě hodně **štěstí**,
ať již **na vědecké téma**, které si zvolil, tak **ve výběru životní
partnerky**, se kterou prožil celý život...

NADAČNÍ FOND JAROSLAVA HEYROVSKÉHO
J. Heyrovský

Nadační fond Jaroslava Heyrovského
vyhledáváme nadané středněškolské studenty, podporujeme jejich další odborný i osobní růst a tvůrčí klima, v němž se mohou rozvíjet předpoklady talentovaných dětí.

Účel nadačního fondu je naplňován především těmito aktivitami:

- udělováním Cen Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského
- navazováním a zprostředkováním kontaktů mezi jednotlivci, kolektivy i institucemi, zabývajícími se vědeckou a technickou tvůrčostí (školy, ústavy Akademie věd, vysoké školy atp.)
- navazováním mezinárodní spolupráce s obdobnými institucemi v zahraničí
- spolupodílením se na vydání českých úspěšných řešitelů na zahraniční soutěže a soutěžích
- spolupodílením se na organizaci mezinárodních odborných soutěží v ČR
- vydáváním metodických a informativních publikací pro žáky učitelé
- propagaci odkazu prvního československého nositele Nobelovy ceny - profesora Jaroslava

Nadace Jaroslava Heyrovského byla založena dne 10.9.1993. V roce 1998 byla podle nového zákona transformována na Nadační fond Jaroslava Heyrovského (Jaroslav Heyrovský Endowment Fund). Zřizovateli nadace i nadačního fondu jsou Mgr. Jitka Černá, roz. Heyrovská, Dr. Michael Heyrovský, CSc., Mgr. Jitka Macháková, Mgr. Petr Paikrt

**Jitka Černá roz. Heyrovská a Michael Heyrovský
– zakladatelé NF JH**

<http://www.njh.cz>

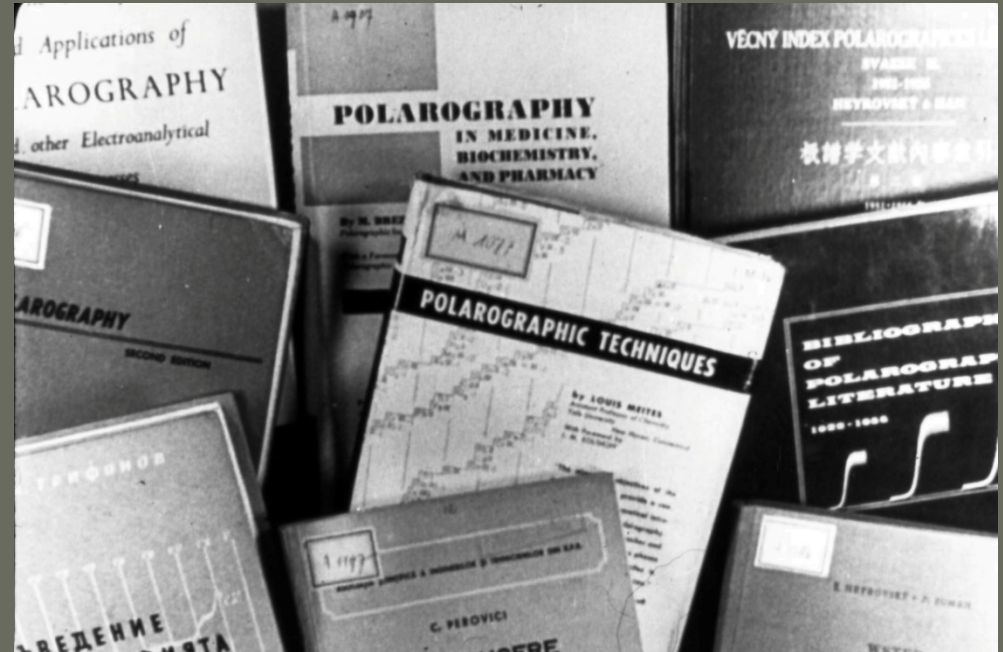
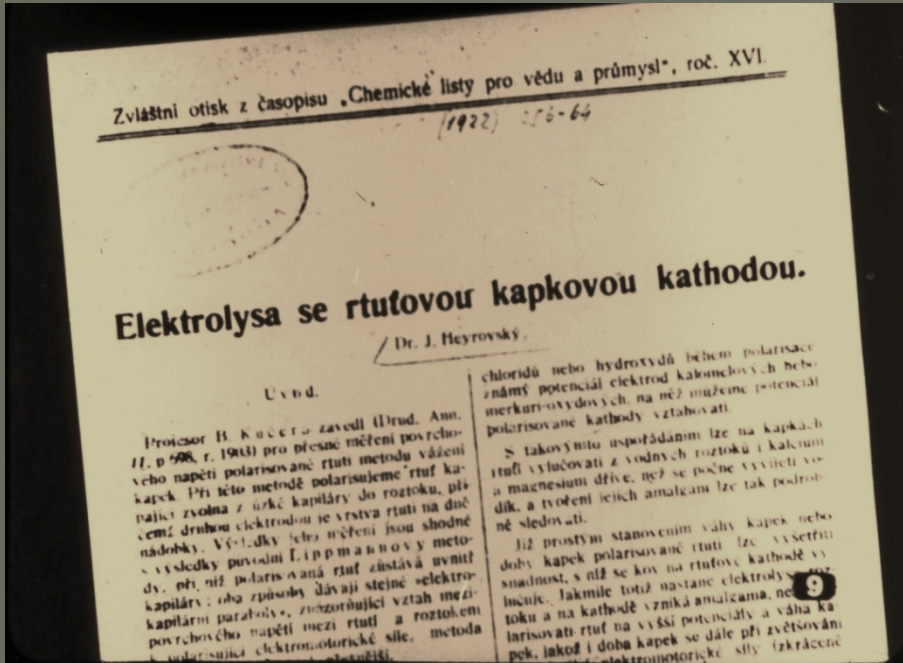
P jako „Polarografická škola“ ...

Heyrovský a jeho žáci vychovali tuzemské i zahraniční odborníky na polarografii. **Tento obor byl šířen po celém světě....**

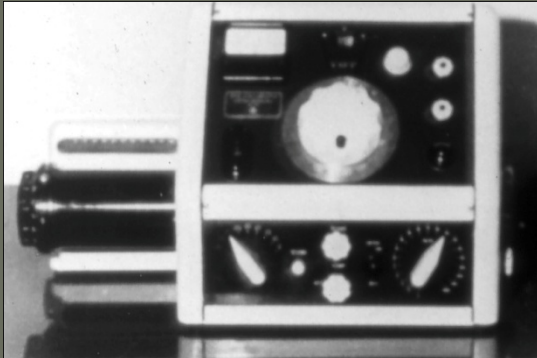
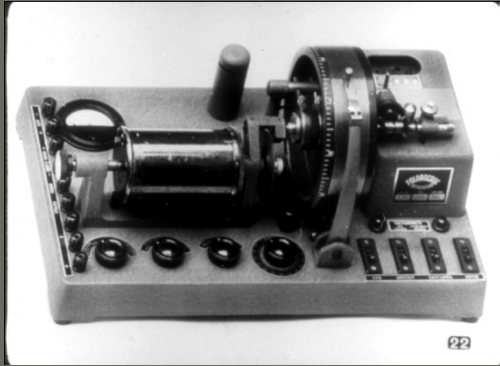
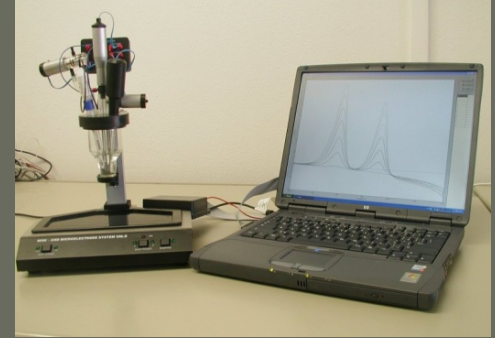
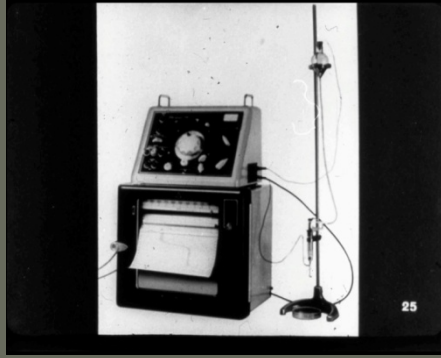
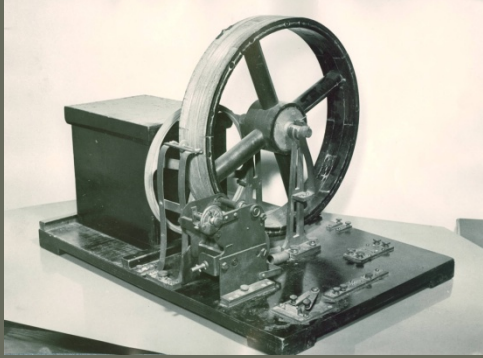

P jako „Polarografické publikace

Z polarografie se stal samostatný vědní obor, o jehož rozšíření a důležitosti svědčí nejlépe tato čísla: **do konce r. 1959** vyšlo 63 polarografických učebnic a monografií ve 14 jazycích a **počet vědeckých prací, věnovaných polarografii, přesáhl číslo 10.000.**

P jako polarografický průmysl-výroba polarografů...

Byla doba, kdy jen v málokteré laboratoři chyběl polarograf...

Rok **1922**

Rok **1959**

Fotografie dělí 37 let – právě tolik let trvalo, než po objevu polarografie obdržel Jaroslav Heyrovský Nobelovu cenu...
(na cenu byl nominován celkem 18krát- ve třech oborech)

10.12.1959- Jaroslav Heyrovský přebírá Nobelovu cenu chemickou...

**Rekapitulace 2009- 2022 : Pardubice (3x), Brno (2x), Praha (8x), Olomouc, Ostrava, Jihlava, Ústí nad Labem, Děčín, Teplice, Žďár nad Sázavou, Železný Brod, Vítkov, Prostějov, Uherské Hradiště, Zlín, Liberec, Litoměřice , Český Krumlov, Znojmo, Vysoké Mýto , Strakonice a Frýdek-Místek.
Zatím 32 výstav navštívilo celkem 31 300 návštěvníků (v trvání celkových 43,5 měsíce).**

FCHT Univerzity Pardubice

Hvězdárna a planetárium M. Koperníka v Brně

Karolinum Univerzity Karlovy v Praze

PřF Univerzity Palackého v Olomouci

Grabova vila ÚMČ v Praze 8

SPŠ CHG akademika Heyrovského v Ostravě